

خون سرخ شیعه و پرچم سیاه داعش

نویسنده ها: (م ش ر) و محمد عیسی بیان

چکیده

این مقاله به تحلیل حملات هدفمند گروه داعش علیه جامعه شیعه‌مذهب و هزاره‌های افغانستان پرداخته است. روش تحقیق شامل بررسی اسناد و مدارک معتبر، تحلیل داده‌های آماری، و مصاحبه با جامعه آماری بوده است. یافته‌ها نشان می‌دهند که این حملات، به‌ویژه پس از روی کار آمدن امارت اسلامی، شدت یافته و اثرات منفی بر امنیت و زندگی روزمره جامعه داشته است. داده‌های آماری نشان‌دهنده افزایش قابل توجه تلفات انسانی در این حملات است.

کلیدواژه‌ها: امنیت، جامعه هزاره، گروه داعش، شیعه، افغانستان، حملات هدفمند.

مقدمه

افغانستان طی دو دهه اخیر شاهد افزایش خشونت‌های هدفمند علیه اقلیت‌های مذهبی و قومی بوده است. حملات سازمان‌یافته و بی‌رحمانه گروه‌های تروریستی، به‌ویژه گروه داعش، جامعه شیعه‌مذهب و به‌طور خاص هزاره‌ها را هدف قرار داده است. این مقاله به بررسی تهدیدهای امنیتی جامعه شیعه افغانستان، تأثیر فعالیت‌های گروه داعش بر زندگی روزمره آنان، و نگرانی‌های امنیتی آنان در نظام فعلی می‌پردازد. با استفاده از روش‌های تحقیق کمی و کیفی، داده‌ها و اطلاعات مربوط به حملات ثبت‌شده علیه این اقلیت تحلیل شده است تا ابعاد بحران و تأثیرات اجتماعی، روانی، و امنیتی آن مشخص شود.

فرضیه تحقیق

1. مردم شیعه بخصوص هزاره با بیشتر شدن فعالیت‌های گروه داعش بیشتر مورد تهدید قرار می‌گیرند.
2. مردم شیعه بعد اولین حمله داعش و سربردن شکریه تبسم بیشتر نگران امنیت شان هستند.
3. مردم شیعه بخصوص هزاره بعد از روی کار آمدن امارت اسلامی همچنان نگران امنیت شان هستند.

سوالات تحقیق

1. وضعیت امنیتی مردم شیعه بخصوص هزاره بعد از فعالیت گروه داعش در افغانستان چگونه است؟
2. چقدر فعالیت‌های گروه داعش بر فعالیت‌های مردم شیعه در افغانستان اثر منفی گذاشته است؟

روش تحقیق

روش تحقیق مقاله حاضر، روش کمی کتابخانه‌ی بی و جماوری نمونه آماری است. در این رویکرد در بخش روش کمی کتابخانه‌ی بی با بررسی اسناد موثق حمله‌های گروه داعش بر جامعه تشیع افغانستان، بررسی مقاله‌ها و خبرهای منتشر شده از وبسایت‌های خبری صورت گرفته است و همچنین در بخش جماوری نمونه آماری از تعداد صد تن از جامعه آماری در مورد میزان امنیت، اثر حمله‌های گروه داعش در زندگی روزمره و امنیت‌شان در نظام فعلی از سوی حکومت ا.ا.ا. پرسش گردیده و مورد بررسی قرار گرفته است.

ابزار تحقیق

با توجه به گستردگی موضوع و ماهیت آن، علاوه بر بررسی و تحلیل داده‌های بدست آمده اسناد و مدارک و روش مصاحبه صد تن جامعه آماری نتیجه بدست آمده توسط نرم افزار Spss مورد تحلیل و تجزیه صورت گرفته است.

داعش در افغانستان

نخستین رویکرد داعش در راستای رسوخ و نفوذ به گونه رسمی در افغانستان در سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ با کسترش روز افزون قدرت داعش در غرب آسیا از جمله افغانستان صورت گرفت. در مرحله ابتدایی داعش با توزیع و پخش نوشته‌های که در آن تبیین اهداف، عقاید و اندیشه‌های داعش گنجانیده شده بود، در قسمت‌های مختلف جغرافیای افغانستان به ویژه در ولایت‌های روستا‌های افغانستان که ذهنیت و پتانسیل بیشتری برای پذیرش افکار داعش داشتند، سعی در جهت نوع مشروعیت و مقبولیت در میان مردم افغانستان داشت. در گام بعدی، داعش با ترسیم ژئوپلیتیک خویش در آسیای مرکزی و تحت عنوان ولایت خراسان نشان داد که برنامه‌های جامع در راستای نفوذ در داخل خاک افغانستان دارد.

ناگفته نباید گذاشت که، بعد از نبردهای سنگین داعش در عراق و سوریه و اوایل نفوذ‌شان در افغانستان مردم غیر شیعه به نحوه‌ازشان طرف داری می‌کردند و به رخ مردم اهل تشیع می‌کشیدند. خودم شاهد این ماجرا بودم زمانی که شایعه ورود داعش در افغانستان پخش شد مردم چهارقلعه چهاردهی کابل که اکثر اهل تسنن اند بر دیواری موصوم به زیارت شیرسرخ نوشته بودند که داعش با لشکر عظیم بزودی وارد شیرسرخ خواهد شد و همه مردم شیعه افغانستان را گردن خواهند زد به همین منوال به کوچه و پس کوچه‌های کابل کلمه داعش بر روی دیوارها نقش بسته بود که بعدها کلمه داعش با ورایش به داش تبدیل شد.

به هر صورت مواردی همچون تاسیس دولت اسلامی در افغانستان، وجود نیروهای بین المللی و ناتو، شیعیان افغانستان، دولت مرکزی ناتوان و ... می توان، مهم ترین دلیل و اهداف حضور داعش در افغانستان خواند. (عالیشایی، 2016)

آغاز حملات داعش علیه مردم شیعه (هزاره)

گروه داعش که خودش را دولت اسلامی میدانند در سال ۱۳۹۲ش/۲۰۱۳م در عراق حمله هایش را شدت داد و توانست بخش‌هایی از این کشور و سوریه را تصرف کند. ولی، تا خزان سال ۱۳۹۶ش/اواخر ۲۰۱۷م تمام آن‌ها را از دست داد. رهبران داعش هدف بزرگ خود را احیای خلافت عنوان کرده و با تکفیر مسلمانان مخالف خود، حملات مرگبار بسیاری علیه آنان بخصوص شیعیان انجام داده است.

گروه داعش در زمان دولت جمهوری اسلامی افغانستان و با حضور نیروهای بین المللی همچون آمریکا و ناتو در کشور، حملات شان را در افغانستان را آغاز کرد که، اکثرا مردم هزاره و شیعه مذهب هدف این حملات بوده است.

البته ناگفته نباید گذاشت که، بیانیه های بعضی از چهره های سیاسی پرنفوذ مردم هزاره در تشدید این حملات علیه مردم هزاره بی تاثیر نبوده است. به عنوان مثال حاجی محمد محقق رهبر حزب وحدت مردم افغانستان که، در آن زمان سمت معاونت دوم ریاست اجرایی را بر عهده داشت در سال ۱۳۹۶ در برنامه ای تحت نام محبان اهل بیت که در تهران ایران برگزار شده بود از گروه فاطمیون که علیه داعش در سوریه و عراق در حال جنگ بودند و جنرال قاسم سلیمانی که یکی از طراحان اصلی تشکیل گروه فاطمیون در ایران از مهاجران افغانستانی بود تحسین و تمجید کرده بود که، این بیانیه موجب واکنش های مختلف در داخل و خارج کشور شد که، نتیجه این بیانیه حملات داعش بر مردم هزاره افغانستان شدت گرفت.

این مقاله طبق آمار کشته و زخمی مردم هزاره که پس از هر حمله این گروه انجام داده است و توسط وزارت داخله کشور تایید و جمآوری شده است که، بدون شک آمار کشته و زخمی شده ها بیش از این ها بوده است.

گروه داعش از سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۲۴ طبق یافته های ما به طور عمده سی (۳۰) حمله هدفمند و سیستماتیک را بالای مردم هزاره و شیعه انجام داده است که، در این ۳۰ حمله هدفمند و سیستماتیک بیش ۲۲۰۶ تن از افراد غیر نظامی کشته و زخمی شده است البته باید دوباره یاد آوری کنیم که، آمار کشته شده ها و زخمی ها بر بنیاد شاهدان عینی بیشتر از اینهاست اما، این آماری است که وزارت امور داخله کشور تایید کرده بوده است.

گروه داعش برای نخستین بار در سال ۹/۱۱/۲۰۱۵، به تعداد هفت مرد و زن غیر نظامی به شمول شکریه تبسم را از منطقه گیلان یکی از ولسوالی های ولایت غزنی اختطاف و در ولایت زابل انتقال دادند و پس از نگهداری آنان به مدت نزدیک به یک ماه و بعد از درگیری نیروهای امارت اسلامی افغانستان با داعش با تار کاغذ پران سر بریدند. (بی بی سی، ۲۰۱۵)

این عمل باعث شد هزاران نفر در کابل، افغانستان، روز چهارشنبه ۱۰ نوامبر ۲۰۱۵ به خیابانها ریختند تا به خاطر سربریدن هفت نفر از گروه قومی هزاره به دادخواهی بپردازند. در زیر باران شدید در شهر کابل، پایتخت افغانستان، هزاران نفر تظاهرکننده، تابوتهای هفت گروگان سربریدهی هزاره را به طرف قصر ریاست جمهوری جهت دادخواهی به شانه های خود کشیدند. آنها ضمن مطالبهی تامین امنیت از دولت، میخواستند که به خشونت‌های هدفدار پایان دهد. (مثل نوف، ۲۰۱۶)

در سال ۲۳/۷/۲۰۱۴ این گروه در چهاراهی دهمزنگ شهر کابل اعتراض عدالت خواهانه جنبش روشنایی را هدف قرار داد. گفتنی است که، این گردهمایی هم در نتیجه اعتراض مردم بخاطر انتقال لین برق ترکمنستان از مسیر بامیان - میدان وردک بود که، جمعی بزرگی از قشر تحصیل کرده را به خاک و خون کشانیدند که آمار کشته شدگان ۸۰ کشته و ۲۳۱ زخمی از سوی وزارت امور داخله تایید شده بود. (اسپوتنیک، ۲۰۱۶)

اما طوری که ما شاهد این فاجعه المناک بودیم و بی تردید گفته میتوانیم که آمار کشته شدگان بیش از این بود. خودم موقعی که چندین شفاخانه را بخاطر جستجوی پسر کاکایم (ماستر عبدالعزیز رحیمی) در شفاخانه ها رفتم جایی برای گذاشتن پاه نبود. در سال ۱۲/۱۰/۲۰۱۶ مسجد خواجه غولک شهر مزار شریف هدف حمله بم گذاری این گروه قرار گرفت که ۱۴ کشته و ۷۰ زخمی برجا گذاشت. (نیمرخ، ۲۰۲۱)

در سال ۱۱/۱۰/۲۰۱۶ مهاجم انتحاری این گروه در ماه مبارک رمضان در شب دهم محرم الحرام در زیارت سخی شهر کابل حمله کرده که ۱۴ غیرنظامی کشته و ۴۱ تن به شمول زنان و کودکان زخمی برجا گذاشت. (جمهور، ۲۰۱۶)

در سال ۲۱/۱۱/۲۰۱۶ با انفجار بم در مسجد باقر العلوم در ناحیه ششم شهر کابل، جان ۲۷ تن را به شمول زنان و کودکان گرفته و ۳۵ تن دیگر را زخمی کرده است. (دویجه وله، ۲۰۱۶)

در سال ۱۵/۶/۲۰۱۷ سه مهاجم انتحاری این گروه در مسجد الزهرا واقع در دشت برچی شهر کابل حمله کرده که ۴ تن به شمول الحاج رمضان حسین زاده کشته و ۹ تن دیگر زخمی شده بود. (طلوع نیوز، ۲۰۱۷)

در سال ۱/۷/۲۰۱۷ دو مهاجم انتحاری گروه داعش بالای مسجد جوادیه جبرئیل شهر هرات حمله نموده که به شمول زنان و کودکان ۲۹ کشته و ۶۴ زخمی برجا گذاشت. (بی بی سی، ۲۰۱۷)

در سال ۵/۸/۲۰۱۷ در میرزاوولنگ ولایت سرپل به خانه های مردم حمله کرده که ۵۰ تن به شمول زنان و کودکان را تیرباران کردند. (دویچه وله، ۲۰۱۷)

در سال ۲۵/۸/۲۰۱۷ سه مهاجم انتحاری این گروه بالای نمازگزاران در مسجد امام زمان، واقع در پل خشک ناحیه ۱۳ شهر کابل حمله کرده که ۵۰ کشته و ۹۵ زخمی به شمول زنان و کودکان. (اطلاعات روز، ۲۰۱۷)

در سال ۲۷/۹/۲۰۱۷ سه مهاجم این گروه بالای نمازگزاران در مسجد حسینیه قلعه فتح الله شهر کابل حمله کردند که ۶ کشته و ۳۳ زخمی به شمول زنان و کودکان گذاشت. (افغان آوا، ۲۰۱۷)

در سال ۲۰/۱۰/۲۰۱۷ چهار مهاجم انتحاری در مسجد امام زمان واقع در خیرخانه شهر کابل حمله نمودند که در این حمله جان ۲۰ تن را گرفتند و ۴۰ تن دیگر را زخمی کردند. (افق، ۲۰۱۷)

در سال ۲۸/۱۲/۲۰۱۷ این گروه با سه انفجار پی هم همایش علمی به مرکز آموزشی و فرهنگی تبیان را هدف قرار داد که در این حمله ۴۱ تن کشته و ۸۴ تن دیگر زخمی شدند که اکثر قربانیان دانش آموز و دانشجویان بودند. (دویچه وله، ۲۰۱۷)

در سال ۱۵/۸/۲۰۱۸ با حمله انتحاری مرکز آموزشی موعود را هدف قرار داد که جان ۴۸ تن را گرفت و ۶۷ تن را زخمی کرد و تمام قربانیان نوجوانان دختر و پسر داوطلب کانکور بودند. (راديو فردا، ۲۰۱۸)

در سال ۹/۳/۲۰۱۷ این گروه در سالیاد گرامی داشت از شهید مزاری بالای مصلی شهید مزاری حمله کردند که ۹ کشته و ۱۸ زخمی برجا گذاشت. (بی بی سی، ۲۰۱۷)

در سال ۲۱/۳/۲۰۱۸ در مراسم جشن نوروز در زیارت سخی کابل حمله کردند که در این حمله جان ۲۶ تن را گرفت و ۲۰ تن دیگر را زخمی کردند، قربانیان به شمول زنان و کودکان بودند. (اسپوتنیک، ۲۰۱۸)

در سال ۲۰۱۸ / ۲۲/۴ با حمله انتحاری بر مرکز توزیع تذکره الکترونیکی واقع در مهتاب قلعه، ناحیه ششم شهر کابل، ۶۹ کشته و ۱۲۰ زخمی برجا گذاشت. (بی بی سی، ۲۰۱۸)

در سال ۲۰۱۸ / ۵/۹ در کلب قهرمانی میوند در غرب کابل حمله کردند که ۳۰ کشته و ۵۰ زخمی برجا گذاشت و تمام قربانیان ورزشکاران بودند. (طلوع نیوز، ۲۰۱۸)

در سال ۲۰۱۸ / ۱۲/۱۱ گروه داعش با حمله انتحاری بالای یک گردهمایی در چهاراهی ملک اصغر ۶ کشته و ۲۰ زخمی برجا گذاشت که قربانیان کسانی بودند که نسبت به ناامنی ولایت غزنی اعتراض کرده بودند. (بی بی سی، ۲۰۱۸)

در سال ۲۰۱۹ / ۱۷/۸ این گروه با جاسازی مواد انفجاری در سالون عروسی شهر دبی ۶۳ کشته و ۱۸۲ زخمی برجا گذاشت. (یورو نیوز، ۲۰۱۹)

در سال ۲۰۲۰ / ۶/۳ در سالیاد گرمی داشت از شهید عبدالعلی مزاری در مصلی شهید مزاری تیر اندازی کردند که ۳۲ کشته و ۸۱ زخمی برجا گذاشت. (هشت صبح، ۲۰۲۰)

در سال ۲۰۲۰ / ۲۴/۱۰ با حمله مهاجم انتحاری این گروه بالای مرکز آموزشی کوثر دانش ۱۸ کشته و ۵۷ زخمی برجا گذاشت که تمام قربانیان نوجوان داوطلب کانکور بودند. (اطلاعات روز، ۲۰۲۰)

در سال ۲۰۲۰ / ۲۵/۱۰ سه فرد مسلح گروه داعش بالای زایشگاه تانک تیل دشت برچی حمله کردند که ۲۰ تن را کشتند و ۲۴ تن دیگر را زخمی کردند؛ تمام قربانیان نوزادان، مادران و داکتران بودند. (بی بی سی، ۲۰۲۰)

در سال ۲۰۲۳ / ۲۲ / ۰۵ انفجار ماین مقناطیسی جاسازی شده بر بس مسافر بری در ساحه دشت برچی یک تن کشته شده و ۱۱ تن زخمی شد. (دویچه وله، ۲۰۲۴)

در سال ۲۰۲۳ / ۱۷ / ۱۰ انفجار ماین مقناطیسی جاسازی شده بریک کاستر مسافر بری در ساحه دشت برچی دوتن کشته و ۱۴ تن دیگر زخمی شدند. (راديو آزادی، ۲۰۲۳)

در سال ۲۰۲۱ / ۲۴ / ۰۸ انفجار ماین جاسازی شده بر یک موتر نوع تونس در ساحه دشت برچی دو نفر کشته و ۱۴ تن دیگر زخمی شد. (آریانا نیوز، ۲۰۲۱)

در سال ۲۰۲۱ / ۲۴ / ۱۰ انفجار ماین جاسازی شده بریک موتر مسافر بری در ساحه حاجی عباس ولایت هرات هشت نفر کشته و هشت دیگر زخمی شدند. (یورو نیوز، ۲۰۲۱)

در سال ۱۴۰۲ / ۰۵ / ۱۶ انفجار ماین جاسازی شده بر موتر نوع کاستر مسافر بری ۷ تن کشته و ۲۰ تن دیگر زخمی شده است. (راه ابریشم، ۲۰۲۳)

در سال ۲۰۲۴ / ۰۹ / ۱۲ حمله افراد مسلح بر زایران کربلا در منطقه قوردال دایکندی ۱۴ تن کشته شدند. (بی بی سی، ۲۰۲۴)

بررسی ها

در بخش بررسی داده های بدست آمده از سایت های معتبر داخلی و خارجی در این مقاله به منظور تحلیل و تجزیه داده ها همه حملات گروه داعش از ۲۰۱۵ الی ۲۰۲۴ به شکل لیست، تجزیه و تحلیل فراوانی، مقایسه میانگین ها، تحلیل روند، تحلیل همبستگی، مقایسه مکان ها و تحلیل رگرسیون صورت گرفته است.

لیست کشته و زخمی شده ها در هر حمله					
نوعیت	قربانیان		مکان	تاریخ وقوع	شماره
	زخمی	کشته			
اختطاف و سربریدن آنان به شمول شکریه تبسم با تار کاغذ پران	0	07	ولایت زابل	09 / 11 / 2015	1
انفجار در تظاهرات جنبش روشنایی	231	80	ولایت کابل - دهمزنگ	23 / 07 / 2016	2
انفجار بم جاسازی شده در مسجد بلخ	70	14	مسجد خواجه گولک - بلخ	12 / 10 / 2016	3
مهاجم انتحاری، تیر اندازی	41	14	زیارت سخی = کابل	11 / 10 / 2016	4
مهاجم انتحاری، انفجار بم	35	27	مسجد باقرالعلوم = کابل	21 / 11 / 2016	5
حمله سه مهاجم انتحاری در شب قدر	09	04	مسجد الزهرا = کابل	15 / 06 / 2017	6
حمله دو مهاجم انتحاری	64	29	مسجد جوادیه = هرات	01 / 08 / 2017	7
حمله مسلحانه و تاراج خانه های مردم محل	0	50	مرزاوولنگ = سرپل	08 / 08 / 2017	8
حمله مهاجم انتحاری و تیر اندازی	95	50	مسجد امام زمان پلخشک = کابل	25 / 08 / 2017	9
حمله سه مهاجم انتحاری	33	06	حسینیه قلعه فتح الله = کابل	27 / 09 / 2017	10
حمله مهاجم انتحاری	40	20	مسجد امام زمان خیرخانه = کابل	20 / 10 / 2017	11
انفجار بم جاسازی شده در ریگشاه	29	05	کتابخانه المهدی = جبریل هرات	21 / 12 / 2017	12
سه انفجار پیهم در محفل گفتمان علمی	84	41	مرکز تبیان = کابل	28 / 12 / 2017	13
حمله مهاجم انتحاری	67	47	مرکز آموزشی موعود - کابل	15 08 / 2018	14
مهاجم انتحاری	18	09	مصلی شهید مزاری - کابل	09 / 03 / 2018	15
حمله مهاجم انتحاری	65	33	مراسم نوروز، کارته سخی کابل	21 / 03 / 2018	16

حمله مهاجم انتحاری	120	69	مرکز توزیع توزیع تذکیره، کابل	22 / 04 / 2018	17
حمله انتحاری و انفجارموتور بم	50	30	کلب ورزشی میوند	05 / 09 / 2018	18
حمله انتحاری در گردهمایی مدنی	20	06	چهارراهی ملک اصغر	12 / 11 / 2018	19
انفجار مواد جاسازی شده در سالون	182	63	سالون عروسی شهر دبی	17 / 08 / 2019	20
حمله مسلحانه و تیر اندازی	81	32	مصلی شهید مزاری	06 / 03 / 2020	21
حمله مهاجم انتحاری	57	18	مرکز آموزشی کوثر دانش	24 / 10 / 2020	22
حمله سه فرد مسلح مهاجم	24	20	زایشگاه شفاخانه داکتران بدون مرز تانک تیل	25 / 10 / 2020	23
انفجار ماین جاسازی شده بر موتور تونس مسافر بری	03	02	دشت برچی، موتور تونس	15 / 11 / 2021	24
انفجار ماین جاسازی شده بر موتور مسافر بری کاستر	38	08	دشت برچی، موتور کاستر	2023 / 11 / 08	25
انفجار ماین جاسازی شده بر موتور مسافر بری کاستر	15	05	دشت برچی، موتور کاستر	07 / 01 / 2024	26
انفجار ماین مقناطیسی بر بس مسافر بری	11	01	دشت برچی	2024 / 08 / 12	27
انفجار ماین مقناطیسی بر بس مسافر بری	03	01	کوته سنگی، موتور بس	2024 / 04 / 21	28
انفجار ماین جاسازی شده بر موتور مسافر بری	08	08	ساحه حاجی عباس، هرات	14 / 01 / 2022	29
حمله چهارتن افراد مسلح بر زارین کربلا	0	14	قوردال دایکندی	2024 / 09 / 12	30

توجه: مطابق یافته های ما که در رسانه معتبر بین المللی جستجو کردیم 713 تن در حملات داعش کشته و 1493 تن دیگر زخمی شدند. البته در این لیست حمله های مکتب نسوان سید شهدا در غرب کابل، لیسه عالی عبدالرحیم شهید مرکز آموزشی کاج و مرکز آموزشی ممتاز گنجانیده نشده است چون هیچ گروهی مسوولیت آن را بر عهده نگرفته است.

توضیح: در این جدول تعداد حملات با ذکر تعداد قربانیان و زخمی ها و نوعیت حمله با ارایه مکان های شان ذکر شده است.

تجزیه و تحلیل داده ها

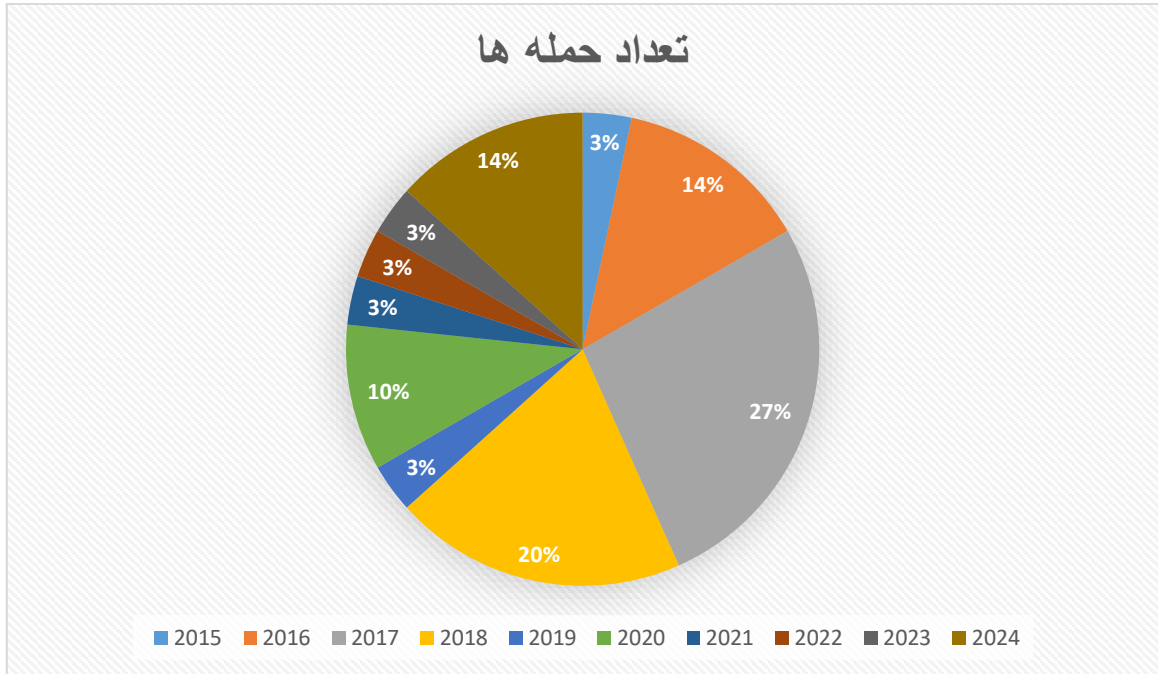
1. توزیع و تحلیل فراوانی Frequency Analysis

جدول توزیع و تحلیل فراوانی Frequency Analysis		
نوعیت	تعداد حمله	سال
اختطاف و سربریدن آنان به شمول شکریه تبسم با تار کاغذ پران	01	2015
انفجار در تظاهرات جنبش روشنایی، بم جاسازی شده در مسجد، مهاجم انتحاری، تیر اندازی.	04	2016
حمله سه مهاجم انتحاری در شب قدر، حمله مسلحانه و تاراج خانه های مردم محل، حمله مهاجم انتحاری و تیر اندازی، حمله سه مهاجم انتحاری، حمله مسلحانه و تاراج خانه های مردم محل، حمله مهاجم انتحاری و تیر اندازی، حمله سه مهاجم انتحاری، حمله مهاجم انتحاری، انفجار بم جاسازی شده در ریگشاه، سه انفجار پیهم در محفل گفتمان علمی.	08	2017
حمله مهاجم انتحاری، حمله انتحاری و انفجارموتر بم، حمله انتحاری در گردهمایی مدنی	06	2018
انفجارمواد جاسازی شده در سالون شهر دبی	01	2019
حمله مسلحانه و تیر اندازی، حمله مهاجم انتحاری، حمله سه فرد مسلح مهاجم	03	2020
انفجار ماین جاسازی شده بر موتر تونس مسافر بری	01	2021
انفجار ماین جاسازی شده بر موتر مسافر بری	01	2022
انفجار ماین جاسازی شده بر موتر مسافر بری کاستر	01	2023
انفجار ماین جاسازی شده بر موتر مسافر بری، انفجار ماین جاسازی شده بر موتر مسافر بری کاستر، انفجار ماین جاسازی شده بر موتر مسافر بری کاستر، حمله چهارتن افراد مسلح بر زارپین کربلا	04	2024

توضیح: جدول شماره 1

تعداد حملات در هر مکان

بیشترین حملات در مناطق "دشت برچی" (4 حمله) و "کابل - دهمزنگ" (1 حمله بسیار بزرگ با 80 کشته و 231 زخمی) رخ داده است.

نمودار 1

فیصدی حمله های گروه داعش در هر سال را نشان می دهد.

میانگین کشته ها و زخمی ها در هر حمله

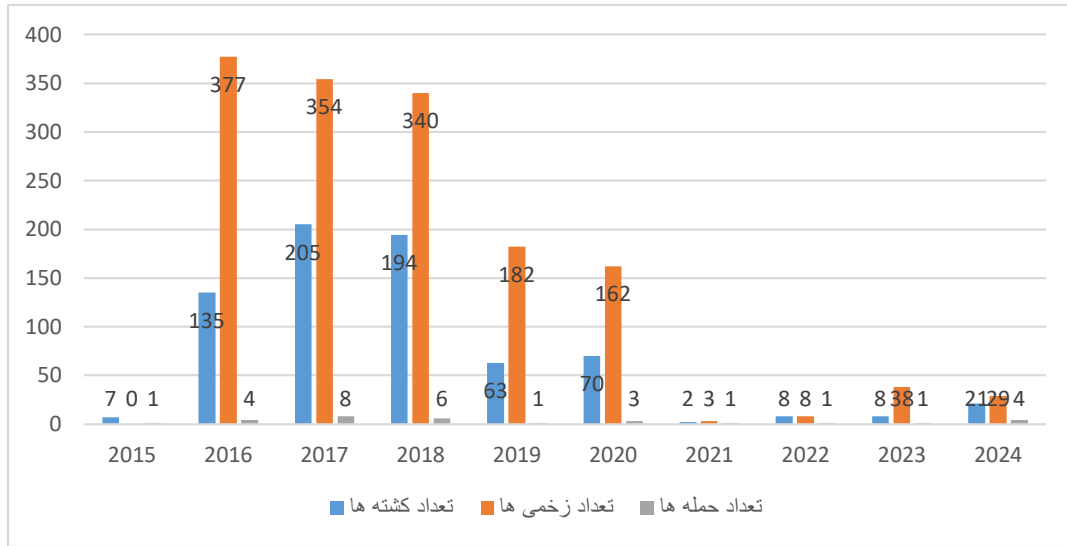
23.77	کشته شده ها
49.77	زخمی ها
73.54	کل قربانیان

2. مقایسه میانگین ها

میانگین کشته شده ها و زخمی ها در سال های مختلف

سال	ها کشته تعداد	ها زخمی تعداد	ها حمله تعداد
2015	7	0	1
2016	135	377	4
2017	205	354	8
2018	194	340	6
2019	63	182	1
2020	70	162	3
2021	2	3	1
2022	8	8	1
2023	8	38	1
2024	21	29	4

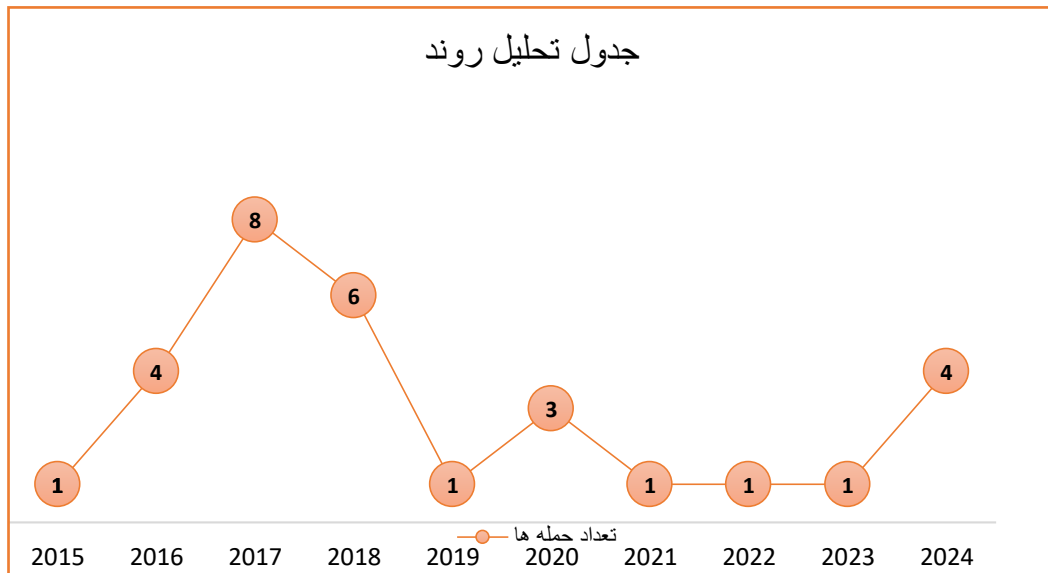
توضیح جدول 2: میانگین کشته ها و زخمی در سال های مختلف را نشان می دهد.

نمودار 2: میانگین کشته ها و زخمی در سال های مختلف را نشان می دهد.

مقایسه میانگین ها نشان می دهد که میانگین تعداد زخمی ها (49.77 نفر) تقریباً دو برابر میانگین تعداد کشته ها (23.77 نفر) است.

2. تحلیل روند Trend Analysis

توضیح نمودار 3: روند تغییرات نشان می دهد که تعداد حملات در سال های 2016 الی 2018 افزایش یافته و سپس کاهش یافته است.

اما در سال های اخیر (2024) تعداد حملات دوباره افزایش یافته است.

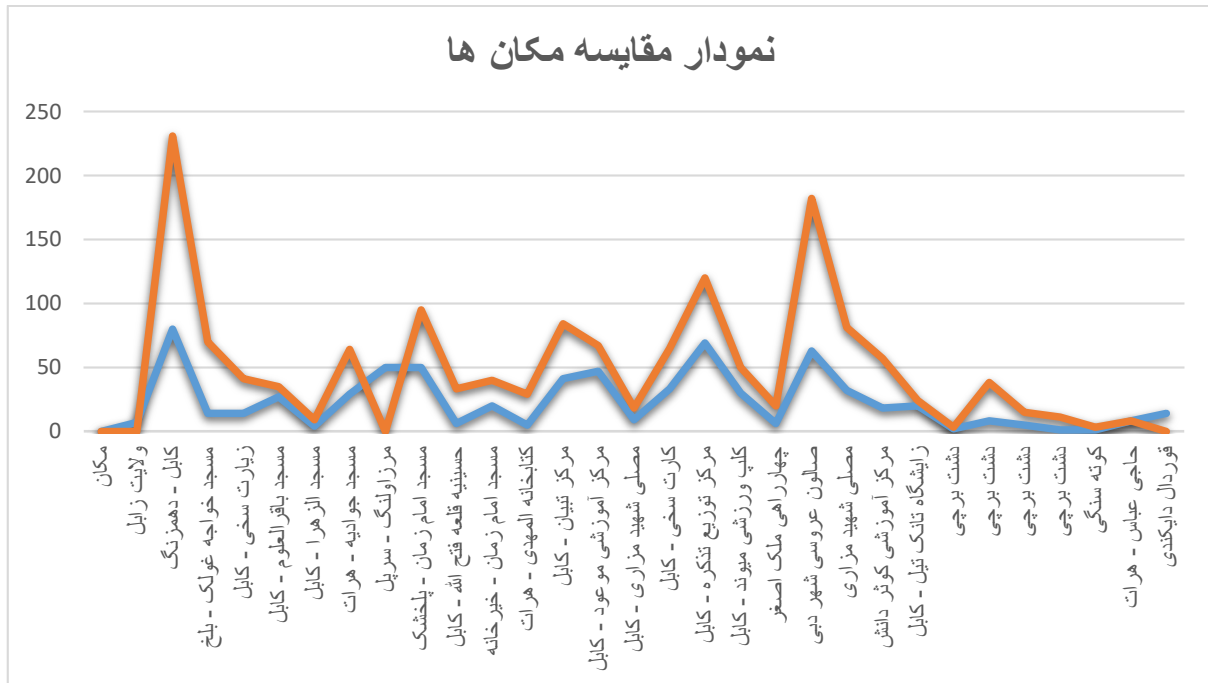
3. تحلیل همبستگی

ضریب همبستگی بین تعداد کشته‌ها و زخمی‌ها 0.83 است، که نشان‌دهنده یک همبستگی قوی و مثبت بین این دو متغیر است. به عبارت دیگر، با افزایش تعداد کشته‌ها، تعداد زخمی‌ها نیز معمولاً افزایش می‌یابد.

4. مقایسه مکان‌ها: (Cross-tabulation)

مکان	تعداد کشته‌ها	تعداد زخمی‌ها
ولایت زابل	7	0
کابل - دهمزنگ	80	231
مسجد خواجه غولک - بلخ	14	70
زیارت سخی - کابل	14	41
مسجد باقرالعلوم - کابل	27	35
مسجد الزهرا - کابل	4	9
مسجد جوادیه - هرات	29	64
مرزاوولنگ - سرپل	50	0
مسجد امام زمان - پلخشک	50	95
حسینیه قلعه فتح الله - کابل	6	33
مسجد امام زمان - خیرخانه	20	40
کتابخانه المهدی - هرات	5	29
مرکز تبیان - کابل	41	84
مرکز آموزشی موعود - کابل	47	67
مصلى شهيد مزاری - کابل	9	18
کارت سخی - کابل	33	65
مرکز توزیع تذکره - کابل	69	120
کلب ورزشی میوند - کابل	30	50
چهارراهی ملک اصغر	6	20
صالون عروسی شهر دبی	63	182
مصلى شهيد مزاری	32	81
مرکز آموزشی کوثر دانش	18	57
زایشگاه تانک تیل - کابل	20	24
دشت برچی	2	3
دشت برچی	8	38
دشت برچی	5	15
دشت برچی	1	11
کوته سنگی	1	3
حاجی عباس - هرات	8	8
قوردال دایکندی	14	0

جدول 3: در این جدول تعداد حملات داعش بر مکان‌های مختلف را نشان می‌دهد.

نمودار 4: در این نمودار مکان های حملات گروه داعش بر مکان های مختلف را نشان می دهد.

توضیح مقایسه مکان ها (Cross-tabulation) نشان می دهد که، بیشترین تعداد قربانیان (80 کشته و 231 زخمی) در "کابل - دهمزنگ" گزارش شده است .

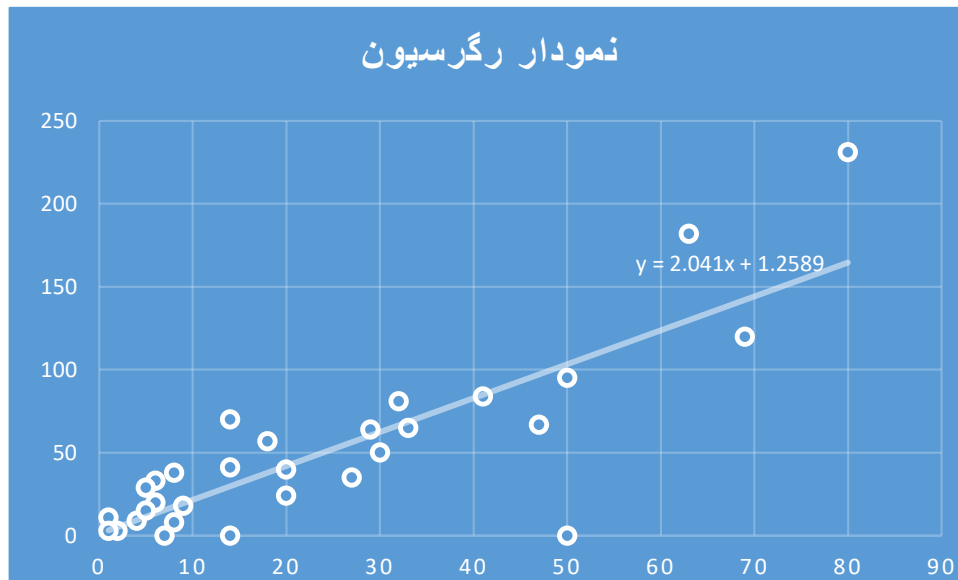
دیگر مکان های پرتلفات شامل "صالون عروسی شهر دبی" (63 کشته، 182 زخمی) و "مرکز توزیع تذکره - کابل" (69 کشته، 120 زخمی) هستند.

5. تحلیل رگرسیون: (Regression Analysis)

مدل رگرسیون برای پیش بینی تعداد زخمی ها بر اساس تعداد کشته ها به صورت زیر است:

$$\text{تعداد زخمی ها} = 2.041 * \text{تعداد کشته} + 1.259$$

این نشان می دهد که به ازای هر کشته، به طور میانگین 2.041 نفر زخمی می شوند. در صورت نیاز می توانیم این مدل را بر روی داده های خاص آزمایش یا نمودار رگرسیون را رسم کنیم.

این نمودار رابطه بین تعداد کشته‌ها و زخمی‌ها را نشان می‌دهد. نقاط سفید نمایانگر داده‌های واقعی هستند، و خط سفید کم‌رنگ، خط رگرسیون است که پیش‌بینی تعداد زخمی‌ها بر اساس تعداد کشته‌ها را انجام می‌دهد.

نتیجه‌گیری

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که گروه داعش در سال‌های اخیر به‌طور هدفمند حملات خود را علیه شیعیان، به‌ویژه هزاره‌ها، متمرکز کرده است. آمار کشته‌ها و زخمی‌های ناشی از این حملات، از جمله حمله‌های سال‌های اخیر به مراکز آموزشی مانند موعود و کوثر دانش، شفاخانه داکتران بدون مرز در دشت برچی و کلپ قهرمانی میوند، نشان‌دهنده شدت خشونت است. این حملات نه تنها جان انسان‌های بی‌گناه را گرفته، بلکه جامعه شیعه افغانستان را در معرض تهدید دائمی قرار داده است. در عین حال، مسئولیت برخی از این حملات، مانند انفجارهای لیسه نسوان سیدالشهدا، عبدالرحیم شهید و مرکز آموزشی کاج در غرب کابل، از سوی هیچ گروهی پذیرفته نشده که بر پیچیدگی موضوع افزوده و نگرانی از امنیت شان بیشتر کرده است.

طوری که ما در ابتدای این مقاله نیز اشاره کرده ایم آمار دقیق قربانیان و زخمی‌ها آنچه که از سوی وزارت داخله دولت قبلی و کنونی و وزارت صحت عامه اعلام شده است و وبسایت‌های خبری آن را بازتاب داده است آمار اصلی قربانیان نیست. بلکه، ما معتقدیم که آمار بیشتر از آنچه است که ما جمآوری کردیم. حتی آمار قربانیان و زخمی‌ها در وبسایت‌های معتبر داخلی و خارجی باهم همخوانی ندارد.

باید پذیرفت که، ما تا حد توان کوشیدیم که همه حمله‌ها و قربانیان را در این مقاله بگنجانیم ولی، احتمال این که ما نتوانسته باشیم همه حملات را گردآوری کنیم وجود دارد.

خلاصه

این مقاله به بررسی وضعیت هزاره‌های افغانستان و تهدیدهای جدی که از سوی گروه داعش متوجه این جامعه است، پرداخته است. یافته‌ها نشان می‌دهد که گروه داعش از سال 2015 تاکنون بیش از 30 حمله هدفمند علیه هزاره‌ها و شیعیان افغانستان انجام داده است. این حملات که شامل بمب‌گذاری‌های انتحاری، استفاده از ماین‌های جاسازی‌شده، و تیراندازی‌های مستقیم می‌شود، منجر به کشته شدن بیش از 713 نفر و زخمی شدن 1493 نفر شده است. بیشترین حملات در کابل، به‌ویژه در مناطقی چون دشت برچی، مراکز آموزشی، اماکن مذهبی و تجمعات مدنی رخ داده است.

تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که حملات گروه داعش به طور سیستمیک بوده و یک گروه خاصی از جامعه راکه مردم هزاره و شیعه است مورد هدف قرار داده و امنیت روانی و فیزیکی جامعه هزاره‌ها را به‌طور جدی تهدید کرده است. به‌گونه‌مثال، حملاتی چون بمب‌گذاری در مرکز آموزشی موعود، شفاخانه داکتران بدون مرز در دشت برچی، و سالون عروسی شهر دبی از جمله فجایع بزرگی بوده که صدها قربانی برجای گذاشته و نگرانی‌های عمیق را در سطح ملی و بین‌المللی برانگیخته است.

همچنین، آمار و اطلاعات به‌دست‌آمده حاکی از آن است که میزان واقعی تلفات و قربانیان بیشتر از گزارش‌های رسمی است، زیرا برخی از حملات گزارش نشده یا جزئیات دقیق آن‌ها مستند نشده است.

این مقاله بر اهمیت نقش سازمان‌های بین‌المللی، به‌ویژه سازمان ملل متحد، در محافظت از حقوق هزاره‌ها و کاهش این بحران تأکید دارد و تأمین منابع مالی برای بازسازی زیرساخت‌های مناطق آسیب‌دیده و ارائه خدمات بهداشتی و آموزشی ضروری است. آگاهی‌بخشی جهانی درباره این فجایع و تسهیل روند اسکان مجدد هزاره‌های تحت تهدید در کشورهای امن از دیگر راهکارهای پیشنهادی است.

با وجود این که حکومت امارت اسلامی افغانستان بارها از مقابله حکومت علیه گروه اسلام‌گرای داعش خبر داده است ولی، نتیجه‌گیری مقاله بر این نکته تأکید دارد که حملات سیستماتیک داعش علیه هزاره‌ها به یک بحران انسانی تبدیل شده است که، نیازمند واکنش فوری جامعه بین‌المللی است. این وضعیت نه‌تنها امنیت جامعه هزاره‌ها، بلکه کلیت ثبات افغانستان را نیز به خطر می‌اندازد و توجه جهانی به این مسئله و اقداماتی عملی می‌تواند به کاهش این تهدیدها و بهبود شرایط هزاره‌ها کمک کند.

گروه داعش در چند سال اخیر به ویژه در افغانستان، حملات خشونت‌آمیز و تروریستی را علیه مردم هزاره این کشور انجام داده است. هزاره‌ها که عمدتاً شیعه هستند، در افغانستان با تاریخچه‌ای طولانی از تبعیض‌های قومی و مذهبی روبه‌رو بوده‌اند. داعش با هدف ایجاد تفرقه مذهبی و قومی، شدیدترین حملات را علیه مردم هزاره انجام داده است.

این حملات نه تنها جان هزاران انسان بی گناه را گرفته بلکه آسیب‌های فرهنگی، اجتماعی و روانی زیادی را وارد کرده است. گروه‌های حقوق بشری و سازمان‌های بین‌المللی به شدت این حملات را محکوم کرده‌اند، اما چالش‌های امنیتی و سیاسی در افغانستان همچنان پا برجاست.

منابع و ماخذ

1. اسپوتنیک (2016). حمله تروریستی در میان هواداران جنبش روشنایی در کابل 23 جولای 2016. برگرفته از <https://sputnik.af/>
2. افق (۱۳۹۶). ده ها تن در حمله به مسجد امام زمان در کابل کشته شدند. ۰۳. سنبله ۱۳۹۶. برگرفته از www.ufuqnews.com
3. انصار.م. (۱۳۹۷). مسوول باشگاه میوند: در حمله روز چهارشنبه ۳۰ پهلوان جان باختند. ۱۶. سنبله ۱۳۹۷. برگرفته از www.tolonews.com
4. اطلاعات روز (۲۰۲۰). حمله انتحاری بریک مرکز آموزشی در غرب کابل ۱۸ کشته و ۵۷ زخمی برجای گذاشت. ۲۴. اکتبر ۲۰۲۰. برگرفته از www.etilaatroz.com
5. اسپوتنیک (۲۰۱۸). داعش مسوولیت حمله انتحاری در کابل را به عهده گرفت. ۲۱. مارچ ۲۰۱۸. برگرفته از www.sputnik.af
6. بی بی سی (۲۰۱۵). افراد وابسته به داعش هفت تن را در افغانستان سربریدند. ۰۸. نوامبر ۲۰۱۵. برگرفته از www.bbc.com
7. بی بی سی (۲۰۱۸). انفجار انتحاری در مراسم نوروز در کابل چندین کشته برجای گذاشت. ۳. مارچ ۲۰۱۸. برگرفته از <https://bbc.com>
8. بی بی سی (۲۰۱۸). حمله انتحاری در بر مرکز توزیع تذکیره الکترونیکی واقع در مهتاب قلعه. ۲۴. آپریل ۲۰۱۸. برگرفته از <https://bbc.com>
9. بی بی سی (۲۰۱۸). گروه داعش با حمله انتحاری بالای یک گردهمایی در چهار راهی ملک اصغر. ۱۲. نوامبر ۲۰۱۸. برگرفته از <https://bbc.com>
10. بی بی سی (۲۰۲۰). افزایش آمار قربانیان حمله به بیمارستان کابل. ۱۳. می ۲۰۲۰. برگرفته از www.bbc.com
11. بی بی سی (۲۰۱۷). حمله انتحاری به مسجد جوادیه هرات ۲۹ کشته و ۶۴ زخمی به جا گذاشت. ۰۱. آگوست ۲۰۱۷. برگرفته از www.bbc.com
12. بی بی سی (۲۰۲۴). واکنش های گسترده به کشته شدن ۱۴ شهروند هزاره و شیعه در حمله داعش در ولایت دایکندی. ۱۲. دسامبر ۲۰۲۴. برگرفته از www.bbc.com
13. جمهور (۱۳۹۵). حمله تروریستی و گروگان گیری در کارته سخی و کارته چهار با کشته شدن همه تروریست ها پایان یافت. ۲۰. میزان ۱۳۹۵. برگرفته از www.jomhornews.com
14. دویچه وله (۱۴۰۲). داعش مسوولیت انفجار در غرب کابل را به دوش گرفت. ۲۲. اسد ۱۴۰۲. برگرفته از www.dw.com
15. دویچه وله (۱۳۹۵). انفجار خونین در مسجد باقرالعلوم. ۰۱. قوس ۱۳۹۵. برگرفته از www.dw.com
16. دویچه وله (۱۳۹۶). در میرزا اولنگ چه گذشت؟ نجات یافتگان بازگو می کنند. ۱۸. اسد ۱۳۹۶. برگرفته از www.dw.com

17. دویچه وله (۲۰۱۷). حمله انتحاری به یک مرکز فرهنگی در کابل؛ ۴۱ کشته و ۸۴ زخمی. ۲۸. دسامبر ۲۰۱۷. برگرفته از www.dw.com
18. دویچه وله (۱۴۰۳). داعش مسوولیت انفجار در غرب کابل را به دوش گرفت. ۲۲. اسد ۱۴۰۳. برگرفته از www.dw.com
19. رادیو آزادی (۱۴۰۲). مسوولیت انفجار روز شنبه در منطقه دشت برچی را گروه داعش به عهده گرفت. ۱۷. جدی ۱۴۰۲. برگرفته از da.azadiradio.com
20. راه ابریشم (۱۴۰۲). انفجار در غرب کابل هفت کشته و ۲۰ زخمی برجا گذاشت. ۱۶. عقرب ۱۴۰۲. برگرفته از www.jade-abresham.com
21. رادیو فردا (۱۳۹۷). حمله انتحاری به یک مرکز آموزشی در کابل ۴۸ کشته بر جای گذاشت. ۲۴. مرداد ۱۳۹۷. برگرفته از www.radiofarda.com
22. سلطانی. ل. (۲۰۱۷). کمبود شفاخانه و راه های تنگ تلفات حمله به مسجد امام زمان را افزایش داد. ۲۲. اکتبر ۲۰۱۷. برگرفته از www.etilaatroz.com
23. صدای افغان (آوا). (۱۳۹۶). داعش مسوولیت حمله تروریستی به حسینیه قلعه فتح الله کابل را بر عهده گرفت. ۰۷. میزان ۱۳۹۶. برگرفته از www.avapress.com
24. طلوع نیوز (۱۳۹۶). انفجار در مسجد الزهرا شش کشته و ده زخمی به جا گذاشت. ۲۵. جوزا ۱۳۹۶. برگرفته از www.tolonews.com
25. عالیشایی، ع. (2016). بررسی دلایل حضور گروهک تروریستی - تکفیری داعش در افغانستان بر اساس تئوری دومینوی ویلیام بولیت. دانشگاه اصفهان. صفحات 176-178.
26. مشعل نوف، م. (۲۰۱۶). گزارش تظاهرات بیست عقرب در نیورک تایمز (ترجمه علی عالمی کرمانی). مجله راه ابریشم، صفحه ۲. تبسم های تو ابریشمی فام
27. نیمرخ (2021). فهرست شش سال کشتار هدفمند هزاره ها 22 می 2021. برگرفته از <https://nimrokhmedia.com>
28. هشت صبح (۲۰۲۰). حمله بر مراسم یادبود شهید مزاری. ۷. مارچ ۲۰۲۰. برگرفته از <https://8am.media>
29. یورو نیوز (۲۰۱۹). حمله گروه داعش بر مراسم عروسی در سالون کابل دبی. ۱۷. آگست ۲۰۱۹. برگرفته از <https://parsi.euronews.com>